

DR. SZAKÁCS IMRE
országgyűlési képviselő

9002 Győr, Pf.: 115.

Dr. Szili Katalin asszonynak
az Országgyűlés elnökének

Országgyűlés Hivatala

Irományszám: **K/4617**

Budapest

Érkezett: **2007 DEC 07.**

Tisztelt Elnök Asszony!

A Házszabály 91. § alapján kérdést kívánok feltenni **Dr. Lamperth Mónika** miniszter asszonynak, melyre ülésen kívül, írásban várom miniszter asszony választát.

A kérdés címe: *„Miért hozzák lehetetlen helyzetbe a szociális alapellátást - kiemelten a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás szolgáltatást - ellátó szervezeteket?”*

Tisztelt Miniszter Asszony!

Országgyűlési képviselői tisztemben - levélben - fordult hozzám **Szabó Ferenc** úr, a Téli Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatainak Töbpcélú Társulása elnöke az alábbi, sokakat aggasztó témában:

„Tisztelt Képviselő Úr!

Alulírott Szabó Ferenc, a Téli Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatainak Töbpcélú Társulása (székhely.: 9100 Tét, Fő u. 88.) - a továbbiakban: Társulás - képviseletében az alábbi kéréssel fordulunk a t. képviselő Úrhoz.

A Társulás élve a törvény adta lehetőségeivel a kistérség egyes közfeladatainak ellátására, továbbá a kistérségi együttműködés hosszú távú biztosítására jött létre. Ennek körében a kistérségi társulás tag-önkormányzataitól többféle, egyébként az egyes tag települési önkormányzatokat terhelő közszolgáltatási feladatokat vett át, azok nagyobb hatékonyságú, jobb szervezethez, és ezért költséghatékonyabb ellátása érdekében.

Ezek elsősorban egészségügyi és szociális alapfeladatok.

A Társulás ennek keretében vállalkozott a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról 1993. évi III. törvény (Szt.) 65. §-a szerinti jelzőrendszeres házi segítségnyújtás szolgáltatásait a kistérségeiben élő rászorult személyek részére. A törvény szerint ez legalább a következő feladatok ellátását jelenti:

„65. § (1) A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időszerű vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

(2) A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell

- a) az ellátott személy segélyhiánya esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését,
 b) a segélyhiány okaiul szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét,
 c) szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését."

A szolgáltatás tehát 24 órás felügyeletet biztosít idős, beteg és/vagy testi fogyatékosok részére, jelentősen javítva azok életminőségét, elhárítja az egészségügyi, szociális krízis helyzeteket, és ezzel növeli az ellátottak túlélési esélyeit, biztonságát.

Amennyiben a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás nem működne, az ellátásra szoruló személyeket bentlakásos intézményi elhelyezésben kellene részesíteni az államnak, amelyet sem a Társulás, sem azok tagjai nem tudnak, és nem is kötelesek vállalni.

A bentlakásos intézményi elhelyezés állami költségei nagyságrendekkel haladják meg a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás költségeit, tehát szolgáltatás megszűnése esetén az ellátás megszervezése indokolhatatlanul nagy és megoldhatatlan terhet róna az államra.

Ezen helyzet elkerülésére is a tisztán és csak előnnyel járó ellátási forma működtetése érdekében a Társulás a feladat ellátására az Szt. 120-122. §-a szerinti ellátási szerződés keretében gondoskodott, mert sem a Társulás, sem azok tagjai nem rendelkeztek olyan tárgyi és személyi feltételekkel, amelyek az ellátás nyújtásához szükségesek.

Kérem, engedje meg, hogy nagyon röviden bemutassam ennek a rendszernek a működését. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtásnak az országban egyedülálló technikai adottságai révén a szolgáltató jelzőkészülékeket helyez el a rászorultak otthonában, akként, hogy az otthon tartózkodás ideje alatt egy csuklóra szerelt jelzővel az ellátott b á r m i k o r kezdeményezheti a szolgáltató hívását. A szolgáltató által, az ellátott otthonába a kihelyezett tárobeszélőn a z o n n al kapcsolatba tud lépni az ellátottal, és egyidejűleg kezdeményezi szakképzett ápoló helyszínre küldését az egészségügyi, szociális krízishelyzet megoldása érdekében, és ha, szükséges, közvetlenül kezdeményezheti a további egészségügyi, szociális ellátás igénybevételét.

Ennek megfelelően a szolgáltatás ellátása magas fokú technikai és szociális szakmai felkészültséget, kapacitás fenntartását és irányítását követeli meg, amelynek helyettesítése mind a Társulás, mind a tagok részére megoldhatatlan feladatot jelent.

Ennek eredményeképpen 2006 júliusára az ellátottak száma elérte a 2 100 főt.

2005. december 25-én azonban a 2006. évre vonatkozó költségvetési törvény elfogadásakor olyan módosítások kerültek a jogszabályba, amelyek a tervezetben nem szerepeltek, és alapvetően megváltoztatták a normatíva igénylésének rendjét. Az akkori Pénzügyminisztérium levelében, majd az Ifjúsági Családügyi és Szociális Minisztérium kollégája társulásunknál tett látogatásakor többek között azt a javaslatot tette, hogy a szolgáltatást nyújtó társaság közhasznú társaságként folytassa a fent hivatkozott szolgáltatás nyújtását, így hosszú távon megoldható lenne az ellátás finanszírozása

A társulások, önkormányzatok, így a mi Társulásunk is ezt javasolta a Szolgáltatónak, így a Szolgáltató 2006. júliusára - a tőle várható legrövidebb időn belül - közhasznú társasággá alakult át, és Társulásunk a többi érintett társulással együtt alkalmazkodva és megfelelően a törvény új

előírásaihoz ezen időponttal részben (1100 db 755-re módosult) visszamondták normatíva igénylőket, a feladatot ellátó Knt. pedig időarányosan (szeptember hónaptól) megigényelte azt. Mindezek ellenére, hogy Társulásunk – sok más társuláshoz hasonlóan – a minisztérium iránymutatásán alapján járt el, 2006. őszén a Magyar Államkincstár mégis elutasította a támogatás kifizetését 2006. 08 – 2006. 12. időszak vonatkozásában, arra való hivatkozással, hogy a Szolgáltató nem jelezte a megelőző év őszéig (III) - amiről tehát a Szolgáltató addig nem is tudhatott - normatíva igénylési szándékát.

Fontosnak tartom megjegyezni, hogy a Szolgáltatónak az addigi szabályozás szerint - a 2005. december 25-én kelt változtatás előtt - azt nem is kellett volna megtennie.

Ezek mellett a Magyar Államkincstár a napokban jelezte Társulásunk felé, hogy a 2006. 01. 2006. 07. tartó időszakban kiutalt támogatásokat vissza kívánja vonni, jogosulatlan igénylés jogcímén. Így tehát egy kötelező önkormányzati feladat ellátásához tartozó normatív állami támogatás kifizetésének mindkét formáját megtagadta, illetve utólag vitatta, vagyis semmiféle megoldást nem támogatott az ellátás fenntarthatósága érdekében. Tette ezt mindennek ellenére, hogy a szolgáltatás folyamatosan, a jogszabályokban meghatározott módon, szabályosan, az ellátottak és Társulásunk legnagyobb megelégedésére biztosított volt. Intézkedéseivel nem biztosítva a településeinken élő, fogyatékos emberek számára az egyenlő esélyeket az ellátáshoz történő hozzájutáshoz.

A fenti, alkotmányossági aggályokat felvető jogszabály-alkotási anomália kiküszöbölésére több formában igyekeztünk megoldást találni, többek között a Szociális és Munkügyi Miniszterhez is fordultunk nyílt levélben a probléma megoldása érdekében, de a megkeresés nem járt sikerrel.

Utolsó reményünk a 2006. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslat volt – zárszámadási-törvény – de a törvényjavaslatot az Országgyűlés már elfogadta és a törvényjavaslat ezen, véleményünk szerint erősen alkotmányellenes szabályozás következtében beálló – helyzetet legjobb tudomásunk szerint továbbra sem változtatott.

Ezért a 2006. 01 – 2006. 12-havi időintervallumban a Társulás által az ellátási szerződés szerinti szolgáltatás finanszírozására jóhiszeműen és ellátási érdekből igénybe vett állami normatív finanszírozás Társulás terhére eső esetleges visszafizetési kötelezettséget eredményező helyzet alakult ki. A finanszírozás 2006. 01 – 2006. 07. időben történő igénybevétele miatt az erősen alkotmányellenes szabályozás okán Társulásunk most arra kényszerülhet, hogy az ez időszakban az említett jelzőrendszeres házi segítségnyújtás ellátására felvett és fordított összesen 38 000 000 forintot (!) Társulásunknak a MÁK felhívására a feladatot teljes ellátására ellenére vissza kellene fizetnie. A visszafizetés a Társulás számláján történő inkasszással valósulna meg.

**Az említett összeg beszédese Társulásunk
azonnali működésképtelenségét okozná!**

Erre a következőképpen nemcsak, hogy a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, de a Társulás által ellátott

- közoktatási,
- pedagógiai szakszolgálati,
- területfejlesztési,
- mozgókörnyezeti,
- belső ellenőrzési,
- gyermekjóléti,
- közösségi ellátási,

- támogató szolgáltatási,
- családszerzési

feladatok elmulása is azonnal megszűnne, egészségügyi és szociális katasztrófát okozva a kistérségben lakó emberek, választópolgárok számára.

Mint ahogy a fenti helyzet kialakulásának okai és annak egyelőre meg nem valósult rendezése jogalkotási, törvényalkotási lépést igényel, kérjük a t. Képviselet Urat, hogy jogszabály-módosítás kezdeményezésével soron kívül kezdeményezze a fenti helyzet rendezését, mert a magunk eszközeivel mi arra már nem vagyunk képesek, hatáskörrel arra nem rendelkezünk. A MÁK által küldött felhívásban megjelölt inkasszállás pedig, mint fentebb említettem, azonnali működésképtelenséget, áthidalhatatlan forráshiányt eredményezne, amelynek megoldása állami segítség nélkül a társulás számára lehetetlen feladat jelentene.

Tudomásunk szerint ez a helyzet nem csak a mi kistérségünket sodorja lehetetlen helyzetbe, hanem azt a közel kétszáz önkormányzatot, akik társult formában próbálták az ellátással javítani a településeiken élő idős, fogyatékos embereket, akik jelenleg is ellátottként vesznek részt ebben a rendszerben. A fent említett forrásmegvonás következményeként a többi, feltehetőleg forrásokban ugyancsak nem bővelkedő kistérségi társulásnál is hasonlóan működésképtelenné válna több tízezer ember eddig megszokott szociális ellátása a XXI.-század Európájának közepén.

A fenti helyzet megvalósulása esetén, a forráshiány okaként jelzőrendszeres házi segítségnyújtás megszűnése miatt,

- a már megszokott, jó minőségű ellátás nélkül maradó ellátottak vagy rohamosan az ellátási hiány áldozatává válnának, vagy
- a törvény szerinti ez esetben, bentlakásos intézményben történő elhelyezésük válik szükségessé, amely fordulat a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás állami normatív finanszírozásának összege helyett a nagyságrendekkel nagyobb és felesleges-költséget, államot terhelő kiadást eredményezne gyakorlatilag pillanatokon belül, de sokkal inkább azonnal.

Ezen felül a nagy mértékű forráshiány miatt az érintett önkormányzatok területén minden önkormányzati fenntartású intézmény működőképessége kérdésessé válna, beleértve az egészségügyi, szociális, oktatási intézményeket.

A fenti helyzet elkerülése érdekében kérjük tehát a kistérségben lakó ellátottak nevében is, hogy a helyzet rendezése a jogszabály, törvényalkotás útján mielőbb rendeződjön, ez ügyben a t. Képviselet úr járjon el, ellenkező esetben a helyzet rendezése a Társulás számára kezelhetatlenné válik.

Tájékoztatjuk egyben, hogy - ahogy azt fent is jeleztük - a jelen levélben vázolt helyzet nemcsak társulásunkat, hanem más, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást biztosító kistérségeket, azok társulásait is érinti, ezért javasoljuk, hogy az érdekek egyeztetése végett a többi társulással is felötvéve a kapcsolatot alakítsa ki végző álláspontját, feltéve, hogy jelen levélben foglalt kérésünkkel egyetért.

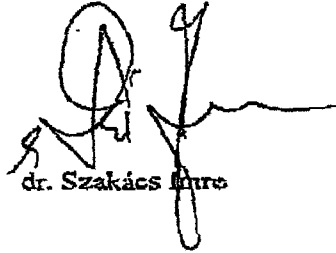
Amennyiben a jogszabály, törvényindokoláshoz szakmai segítségre, további adatokra lenne szükséges, kérem, forduljon hozzánk és társulásunk a jelenleg az ellátást nyújtó szakmai kapacitására támaszkodva soron kívül minden segítséget megad!

Segítségét előre is köszönjük!"

Tisztelt Miniszter Asszony!

A fentieket elolvasva joggal merül fel a kérdés: Lát-e lehetőséget a szaktárca a levélben ismertetett, rendkívül aggasztó helyzet megoldására? Tervezi-e a minisztérium a jogszabály mielőbbi módosítását, illetve a fennálló probléma megnyugtató rendezését?

Tisztelettel várom válaszát:

dr. Szakács Imre

Győr, 2007. december 3.